

KONFERENCJA
PT. „KIERUNKI ROZWOJU CAŁOŻYCIOWEGO PORADNICTWA
ZAWODOWEGO”
Katowice 11 grudnia 2008

Szanowni Państwo,

Jednym z podstawowych priorytetów Śląskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2008/2009 jest rozwój szkolnictwa zawodowego, rozszerzenie jego oferty programowej oraz podniesienie jakości kształcenia. Po okresie znacznego regresu, czy wręcz niszczenia szkół zawodowych, likwidacji kierunków można zauważyć pewien wzrost zainteresowania szkołami, które kształcą w zawodzie i ich problemami. Zainteresowanie to wykazują różne środowiska dostrzegając konieczność odrodzenia szeroko rozumianego szkolnictwa zawodowego. W znacznej mierze sytuację taką wymusiły zmieniające się warunki na rynku pracy. Nie da się zmienić tego w ciągu roku czy dwóch, gdyż niszczyć jest łatwo, odbudować znacznie trudniej. Tą starą prawdę przypominam po to by wyjaśnić, że kuratorium będzie pracowało nad rozwojem szkolnictwa zawodowego nie tylko w tym roku, kiedy tak wyraźnie wyartykułowano to zagadnienie, ale również i w następnych latach, by technikom i szkołom zawodowym przywrócić należne im miejsce, a poprzez kształcenie w tego typu szkołach przywrócić i kształtować szacunek do pracy drugiego człowieka.

Celem strategicznym obok podniesienia jakości kształcenia zawodowego czy rozwoju kształcenia ustawicznego jest kształcenie dla rynku pracy. By ten cel zrealizować należy szczególną uwagę zwrócić na **doradztwo zawodowe tak ważne dla prawidłowego wyboru ścieżki edukacyjnej i życiowej**. Kuratorium będzie podejmować różnorakie działania z zakresu doradztwa zawodowego by wspierać proces rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych oraz zapewnić szeroką informację o formach i kierunkach kształcenia zawodowego, możliwościach zdobywania kwalifikacji zawodowych, a także informować o regionalnym i lokalnym rynku pracy. Działania te w szczególności trzeba ukierunkować na gimnazjalistów i ich rodziców. Bardzo często rodzice nie chcą posyłać swoich dzieci do szkół zawodowych hołdując błędnemu przeświadczeniu, że do szkół zawodowych idzie gorsza młodzież, i że w ten sposób skazuje się ją na porażkę czy też gorszy start życiowy.

Tymczasem młody człowiek może mieć bardzo duży potencjał np. umiejętności manualnych i spokojnie zrealizuje się w zawodzie, którego będzie się uczył. Tym bardziej, że wybór tej ścieżki edukacyjnej nie zamyka przecież drogi do dalszego kształcenia. Proszę zwrócić uwagę na to, że taki uczeń-gimnazjalista wtłoczony z różnych powodów w ramy kształcenia ogólnokształcącego może ponieść porażkę, nie dać sobie rady, w efekcie zrodzą się frustracje, fobie, problemy itp.

Do tej pory doradztwem zawodowym zajmowały się poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które podejmowały szereg działań na rzecz uczniów np. warsztaty i treningi pt. ”Poznaję siebie –wybieram zawód”, Tworzę swoje port folio, Poznaję zawody, Czym się interesuję - co chciałbym robić” itp. Są to przykłady dobrych praktyk zasługujących na pozytywne oceny. Ale to wszystko wydaje się być niewystarczające. Należy również zwrócić uwagę na dokładne, rzetelne informowanie rodziców. Można to zrobić na miejscu w szkołach, w gimnazjach. **Dlatego kuratorium będzie namawiało organy prowadzące do zatrudniania w gimnazjach wykwalifikowanych doradców zawodowych lub jeśli koszty ekonomiczne byłyby zbyt duże, do tworzenia ośrodków doradztwa i preorientacji zawodowej, gdzie zatrudniony doradca mógłby obsłużyć kilka szkół. Mając informacje o rynku pracy, poszukiwanych specjalnościach czy prognozach na przyszłość taki ośrodek zajmujący się tylko poradnictwem i preorientacją zawodową miałby większe możliwości i byłby bardziej predysponowany do świadczenia usług w tym zakresie.**

Doradcy pracując z uczniami, poprzez obserwację i badanie ich predyspozycji, uświadomią im ich słabe i mocne strony i doradzą co wybrać. Daje to również szansę na indywidualne podejście do ucznia, a nie traktowanie grupy uczniów ani bloc co bardzo często miało miejsce.

Z podobną sytuacją spotykamy się na poziomie ponadgimnazjalnym.

Jak można to zrobić? Na pewno zrzucenie tego zadania na barki samorządów bez zapewnienia finansowania takich przedsięwzięć nie będzie rozwiązaniem dobrym. Natomiast, i tu apel do ustawodawcy, zwiększenie wagi subwencji oświatowej zachęciłoby samorządy do bardziej aktywnej polityki w tym względzie.

Również chcielibyśmy zachęcić pracodawców do pokazywania swoich firm i zakładów pracy, tak by młodzi ludzie zobaczyli, że współczesny zakład pracy to atrakcyjna firma gdzie można osiągnąć sukces osobisty i finansowy.

Tych wszystkich zamierzeń nie zrealizujemy jako kuratorium sami. Dlatego zapoczątkowaliśmy szereg debat podczas których przedstawiciele pracodawców, organów prowadzących, Izby Rzemieślniczych, instytucji takich jak Powiatowe Urzędy Pracy czy Państwowa Inspekcja Pracy, dyrektorzy szkół zawodowych i przedstawiciele kuratorium wspólnie dyskutują nt „Perspektyw rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie śląskim”. Wnioski i postulaty **wypracowane podczas wspólnych spotkań posłużą do opracowania programu działań, które będą realizowane w dłuższej perspektywie czasowej.**

Opracował:

Zbigniew Martyniak

Oddział Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Kuratorium Oświaty w Katowicach